

Marijin List

MARIJIN LIST

Pobožen mesečni list. Izhaja vsaki mesec 8. na spomin petdesetletnice razglašanja verske istine od Marijinoga nevtopenoga poprijetja, ki se je obhajala l. 1904., dec. 8. Te den je Marijin list kak prvi pobožen slovenski list Slovencom Slovenske Krajine do rok dani.

Namen Marijinoga lista je širiti Marijino čast i s čistimi dohodki podpirati Dom duhovnih vaj, posvečen sv. Družini v Slovenskoj krajini, kak i sirotišnico Deteta Marije v Turnišči na tolažbo razžaljenomi Srci Jezušovomi.

Marijikin Ogracek je versko-vzgojna priloga Marijinoga Lista za mladino, naj se po njenih navukaj srca mladine napunijo z jakostmi Marijine mladosti.

Cena: na skupni naslov 16 Din., na posameznoga 20 Din., v inozemstvo 40 Din. letno. V inozemstvo se pošila z Novinami za 100 Din letno.

Kalendar Srca Jezušovoga brezplačno dobi vsaki naročnik, ki je plačao naročnino i bo l. 1940 tudi naročnik. Naročnina se do konca junija vsa mora plačati.

Duhovne dobrote. Za naročnike Mar. Lista se služijo večne meše v Celji, Grobljah i v Soboti, tjedensko edna v Črensovcih i dnevne v Linzi v „Seraphinskom dobroduelnom društvi“, štero da letno za svoje kotrige več jezer svetih meš služiti. Vsakoga naročnika potrebe se sklenejo v tjedensko sveto mešo, naj je samo naznani na vredništvo.

Vrednik: KLEKL JOŽEF, vp. pleb., Črensovci, Slov. krajina.

Tiskarna Balkányi Ernsta v Lendavi.

DARI.

Na Dom sv. Frančiška v Črensovcih so darovali v dinaraj: Tkalič Jožef, Nedelica 20, Vučko Štefan, Trnje iz Francije 14, Vučko Stefan, Trnje, naj se počasti sv. Anton 10, Skafar Verona, Beltinci iz Francije 10, Kustec Ana, Črensovci z Francije 10, Domankiš Ana, Strehovci 10, Žilavec Rupert, Vadarci z Francije 5, Skafar Vinci i Verona iz Francije 10, Mladostenca Horvat S. Jožef i žena Rozina iz Gor. Bistrice, naj po sv. Antonu dobita zdravje, mir i boži blagoslov v zakoni 30, Trplan Treza, Moravci 16:50, Gjorek Franc, Martijanci 6:25, Serec Alojzij, Bakovci 10, N. N. Gomilice 10, Jerič Mihal, Gančani 5, Fujs Adela, Francija 2:50; Perša Jožef i žena Kata, Krčmar Karol i žena Albina, Törnari Jožef i žena Marija, Törnari Ignac i žena Ana, vsaki 10 frankov, Lebar Kata, Gabor Štefan, Prša Helena i Puhan Stefan, vsako 5 frankov, Trojok Kata 2 franka; skupno 97:96 Din. Gjergjek Ana, Francija 50, Tkalec Matjaš, Francija 40, Maitz Terezija, Zagreb 17, Baša Jožef, Beltinci 5, Peterec Martin, Trnje 6, Vinčec Martin, Trnje z Francije v zahvalo za poslühnjeno prošnjo 250, Vinčec Jožef, Trnje v zahvalo za ozdravljenje 10, Kovačič Marija, Robadi 10, Tibaut Štefan, Hotiza 2, Raduha Mihal, Črensovci, 56:50, Frumen Marija, Petanjci 28:75, Mekiš Kristina, Gor. Senik v zahvalo 50, Mekiš Roza, Trdkova, naj še počasti sv. Anton 5, Horvat Marija, Francija 25, Gjergjek Janoš, Kovačevci v zahvalo za poslühnjeno molitev 20, Kraljevska banska uprava 10 000, Trboveljska premogokopna družba 500, Vučko Ana, Sr. Bistrica 50, Gutman Jožef nabral v Tigy, Francija 151, Čeh Bara, Francija iz Nedelice 14, N. iz Trnja 5. — Izdatki za zidavo: Delavcom za kopanje vapnenih jam 435, 4 delavcom za nakladanje i razkladanje vapna 72, voznina 15 ton vapna po železnici 1152:50, voznina 15 ton vapna z autom 356:40, blanje za kište, late, štaflni, šrafj k pumpi 368,

LETO 35.

8. MAJA 1939.

ŠTEV. 5

*ZDRAVA, MILOSTI PUNA, GOSPOD JE S TEBOV,
BLAGOSLOVLENA SI TI MED ŽENAMI. (Luk. I. 28.)*

Milosti puna si, dobra Mamika. Ka je puno, tam nikaj ne menka. V puno posodo se več ne more dolevati, samo odlevati se more. Takša puna posoda si ti, Mamika. Puna posoda si ti za tvojo dečlico, ki smo prazna posoda. Mi nismo nikaj i nemamo nikaj. Večni je vse tebi dao, da bi mi spoznali svoje siromaštvo i z vüpanjom k tebi pribežali i tû si zagrabili teliko, keliko more posoda naše dūše sprejeti. Če bi vse dūše, ki so bile i bodo na sveti do konca toga, k tebi pribežale i si z tvoje dūše zajele teliko milosti, da bi postale svete, kak sv. Terezija, kak kak sv. Auguštín, kak sv. Klara, kak sv. Ivan Bosko ali šterikoli svetnik i svetnica Materecerkve, tebi, Mamika, nikaj ne bi zmenkalo. Tvoje dūše vretina bi bila vsikdar puna, ar ti je Bog dao to popunost za večne čase.

Milosti puna si za vso tvojo deco, za dūhovnike v prvoj vrsti. Ti morajo prvi zajeti, ar so za to pozvani, da delijo milosti dūšicam. Samo oni majo oblast krúh i vino v telo tvojega božega Sina spremeniti, samo oni majo oblast to Telo dūšicam za večno življenje deliti, samo oni majo oblast grehe odpúščati. Oni morajo zato prvi zajemati od tvoje obilnosti, da so sveti, ka do znali tūdi drūge k svetosti voditi. Oni prvi morajo biti tvoja dobra deca, ka do se i drūgi ravnali po njihovem zgledi. Zato te ponizno prosim, sladka Mamika dūhovnikov, pripelaj nas dūhovnike vse k sebi, da se ti popolnoma prek damo, da mo tak vse meli od tebe i po tebi, kak je meo prvi dūhovnik, tvoj Boži Sin, Jezuš Kristuš, šteroga nevredni namestniki smo. Napuni nas dūhovnike s svojimi mislimi i želami, daj nam v srce tvojega svetoga srca nagibe, daj nam na jezik tvoje svete reči, vodi nas po poti tvojega življenja, ka mo z tvoje punosti puni tūdi mi i se po nas napunijo nešete, o vse, pač vse dūšice. Marija, milosti puna mati dūhovnikov, ne spozabi se z nas, slabih dūhovnikov, okrepi nas vse za sveto življenje.

Srčen.

OD VZHODA DO ZAHODA.

GOVOR NAŠEGA ROJAKA DR. ROGAČ FRANCA, PRELATA I SOMBOTELSKOGA KANONIKA NA MEDNARODNOM EUCHARISTIČNOM KONGRESI, KI SE JE VRŠO LANI MESECA MAJA V BUDAPEŠTI.

It'e po vsem sveti, včite vse narode i je krščavajte. I jaz sam z vami. (Mat. 28, 19).

To je slovo v nebo idočega Zveličitela. Vsebuje zapoved misijonov i oblubo navzočnosti: dvojna vodilna zvezda Cerkve. Gde se glasi evangelium, tam bodi tudi Kristuš. Tam je navzoči duhovno, i deluje s svojimi apoštoli (Marko 16, 20); tam je s telovnov navzočnostjov, v Oltarskom Svestvi. Katoličansko misijonstvo je premaganje sveta za Kristuša i pot misijonov, v višjem pomeni, je zmagoslavna pot svestvenoga Zveličitela.

Zmagoslavna pot Oltarskoga Svestva: ta miseo je navdehno la tudi umetnost. Murillo je s smehlečimi farbami, Rubens pa z mogočnimi potezami naslikao prisposodbo te misli. Obdan od angelov na zmagoslavnij kolaj sedi kronani zastopnik Cerkve, i v rokaj monštranco drži. Zmagoslavna kola pohodijo sovraštvo i nevoščenost, a oseb neznanosti i zasleplenosti pa kratko malo niti v pamet ne jemlejo. Bejle konje zmagoslavnij kol ravna jo junaške lübezni duhovi.

Za prisposodbo je lepa, a v bogoslovnom pogledi je menje točna Rubensova slika. Zmagoslavna pot Oltarskoga Svestva je nej takša kak slavje zemelskoga zmagovalca, ki je obvladao narode: kajti Kristuš nešče premagati nego šče prepričati svoje sovražnike. Zmagoslavna pot Oltarskoga Svestva je ne spomin pridoblene zmage nego ponazoritev stalne borbe. Vladar mirü s potrplivov lübeznostjov miri mesijanskoga kralstva nade (Ps. 2. 1, 8). Zmed tistih, ki se vdajo, vnogi znova odpadnejo. Počasi se premikavlejo Kristušova zmagoslavna kola, misijonarje njim delajo pot s trüdom ali s krvjov. Končno zmagopoženja kral vekov na konci časov. Te se vsako koleno prigne pred Njim, i on vse podvrže Oči (1 kor. 15, 28).

I.

Z risalskim ognjom so razišli apoštolje po sveti. Po sühom i na vodi so sentan prehodili pokrajine rimske države, povsod noseči Jezušovo ime pred pogane, krale i izraelove sinove (Dej.

ap. 9, 15). Pred krvavim preganjanjem so se Kristušovi verniki v začetki s strahom skrili v katakombe. Kak so pa združili s Kristušovim daritvijem daritev svojega tela i kak so po svedočbi Ciprijana „dnevno pili z keliha Kristušove krvi, da bi za Kristuša tudi sami bili pripravljene svojo krv preljati“: odkrito i junaško so stopili na Kristušovo stran. Z njimi je Gospod prehodo državo: zmagoslavno je šou vdiljen po pokrajinah male Azije i prokonzulske Afrike, na sev. obrežji Sredozemskoga morja, potem po Traciji, Dalmaciji, Panoniji, po krajinah Norikuma i Retiae, po Britaniji, Galiji, ta do „zahodni koncov“, i prišo je do Hispanije. Ščasoma so se pridružile rimske legije. Sprevod je prišo v casarski dvor, najpre k častnikom (Fil. 4, 22), zatem k družinam najkrutejših preganjalcev, i nazadnje je sam cesar stopo na čelo spreveda (L. 303). Notri so šli v poganske cerkve, odkod „so zbežali bogovje i je preminola nespametna compinija poganskij daritev“. Od vzhoda do zahoda, na celotj površini rimske države so služili sv. mešo i v trej delaj sveta so spevali slavospeve Kristuši na čast.

Vnogi so zbežali pred krvavimi preganjanji prek mej države i so na vzhodi med divjaki glasili evangelium, v Scytiji, Armeniji, Parthyji, Mediji, Babiloniji, Arabiji, Perziji, — notri do daljne Indije.

V štirih stoletjih je Kristuš v posestvo vzel rimsko državo, i je srca spremenilo. Poganske jakosti je zamenila svestvena miselnost: lübezen i čistost. Med kristjani se je udomačila apoštolska miseo, na štero so je glasno opominjali pri slavji Oltarskoga Svestva, da se najpre „Sveto samo svetim sme dati“, da „ne morejo služiti Bogi i vrage i da ne morejo piti z gospodovoga keliha i vrajžega keliha.“ „Ki se šče z Oltarskim Svestvom družiti, tisti — kak Iustinus pravi — mora vervati Kristušove istine i svoje življenje mora ravnati po njegovij zapovedaj.“ Gosto prečiščavanje je odpravilo pogansko sovraštvo i vtrdilo krščansko bratstvo. Ki so isti krüh vživali, so se meli za kotrige ednoga tela (1 kor, 10, 17). V civilizaciji omehküžnoga, občütlivoga rimskoga državlana so zdaj navdüşavala višiša načela, ka je sv. Ignacij mučenik z etimi rečmi povedao: „Ne vleče me skvarljiva hrana, niti minljivo veselje življenja. Jaz hrepenim po božem krühi, šteri je Kristušovo Telo, i žejam krv, ki je nepokvarljiva lübezen.“

II.

A rimska država je ne celi svet. Prek njenoga obzorja divji narodi prebivajo. Strahovite vnožine s prirojenov nemirnostjov težijo proti zapadi i napadajo meje države. Zatrepeče sam sveti Auguštín, ar ta povoden proti, da vniči rimsko izobrazbo i krščansko cerkev. Stoletja valovi to nemirno preseljevanje narodov, dokeč se zmagovalci ne namestijo v novoj domovini. Za njimi je oslabela rimska država, a z novimi poganki se je obogatila Kristušova Cerkev. Apoštolski možje so

še podali na pot, obiskali so divje prišleke i so njim glasili poniznoga Kristuša. Vnožine so pod vodstvom svojih kralov pripognile svoje glave pod krstno vodo. Kristuš je zmagoslavno prehodo novo Evropo: v Britaniji so ga sprijeli Irci, Škoti i Anglosasi; v Galiji — frankovska pokolenja; tostran Rena — Alemanci, Bavarci i Frisi; v Skandinaviji — Danci, Švedi i Norvežani; v drugih krajaj Evrope zapadni, južni i vzhodni Slovani, Finci i Litvani so se vdali; na zemli Panonije pod vodstvom sv. Štefana so se Vogri vpregli v Kristušov jarem.

Lice Evrope se je spremenilo. Bojeviti divjaki so križ popičili na svoje sulice i so se spremenili v Kristušove miroljubne podanike. Važnost spremembe opisuje pesem Venantiusova, štera se je prvič glasila pri posvečenji Portièreske cerkve l. 568: *Vexila regis prodeunt, fulget crucis mysterium* — slov.: Kraljevo znamenje križ stoji, bandero glej vihrati.

V šumskij goščaj, v globočini brlogov je vgasno ogen poganskih daritev. Nad krščanske žrtvenike so se postavljale veličastne cerkve. Od vzhoda do zahoda den za dnevom se je ponavljala daritev Oltarskoga Svestva po celoj Evropi. V pramoč divjakov se je vcepilo Kristušovo Telo, i naravna sirovost se je oplemenitila v krščansko junaštvo; krvno osvelo je ohladila Kristušova krv; strasti srditosti je daritev oltara strahovala, štere so se smeli vdeleževati samo z odpuščajočov dušov (Mat. 5, 24). Tū pa tam se je vzbudila stara bojevitost, a se je spremenila v križarske vojske, da bi na vzhodi na mesto Mohamedove zastave pritrdili križ Kristušov. Navade vnožine so se pomali raztopile v posvečeno osebno samozaveš. Mesto rušenja so se srca nagnola da zidajo: krščanska vzajemnost je dobila novo obliko: na Kristuši kak vogelnom kamni se dozidati v Cerkev sv. Dūha. To miseo odkriva iz 7. stol. obhajilna pesem:

Veni ergo Domine,
Et jugiter nos posside,
Ut tui sancti Spiritus
Possimus templum fieri.

Pridi zato Gospod,
Stalno bodi z nami,
Da moremo postati
Cerkev tvojega sv. Dūha.

Mil. g. Dr. Rogač Franc,
kanonik, papov prelat, v
Dalmaciji na počitnicaj.

Kak veliko duhovno prenovitev predpostavlja obhajilni opomin, šteri se na bregovih Rene glasi krščenim Frankom: Bratje, naš krao, ki nas je blagovolo povabiti, bo naskori tū. Pripravimo Njemi čisto prebivališče, če želemo, da si v našem teli stan vzeme. Nišče naj se ne vūpa bližati k tak velikoga Gospoda svestvenomi teli, če prle ne je oprao s sebe zamazek greha.

Kakša nepremagljiva moč Oltarskoga Svestva je, štera je včera krščenoga pramadjara usposobila, da je življenje darivao za Kristuša. Što bi mogeo brez gejanja poslušati zadnjo predgo sv. Gerarda: „Bratje moji — tak končuje s skuznov genjenostjov — gnes potijemo s koronov mučeništva v Kristušovo večno domovino.“ „Na njegov poziv“ — kak pravi legenda — so se „vsi spovedali“, sv. mešo poslušali, molili i se prečistili.“ Za tem so se pa podali k bregi Donave.

Povrnjenih narodov novo duhovno življenje v 13. stol. je nove poganjke rodilo: posebno češčenje Oltarskoga Svestva. Vnogo slabosti so imeli, a živa je bila v njih vera, svestvena navzočnost i vse presegajoča njihova žela: videre hostiam, pri podigavanji v podobi krūha gledati i klečeč moliti Gospoda. Posebna pobožnost te dobe se je sūkala okoli Kristušovoga trpljenja, i sv. mešo so tudi zato tak ljubili, ar so ž njov preživlali trpljenja spomin. Ta stoletja so rodila dozdej nepoznano cvetje evharističnoga pesništva. Ta stoletja so vpelala procesije z Najsvetejšim, ki so zgovorni predstavniki zmagoslavnoga pohoda Oltatskoga Svestva. Na Telovo se navdūšeno glasi po ce-loj Evropi:

Sit laus plena, sit sonora,
Sit iucunda, sit decora,
Mentis iubilatio.

Naj bo hvala puna, glasna,
Naj radostna, naj dostojna,
Slavnost srca našega.

Žalibog, komaj sta minoli dve stoletji, onemele so pesmi Oltarskoga Svestva. Dišeče oltarne rože so povehnole, daritveni ognji so vgasnoli — v pou Europi...

III.

Gda je počila zarja nove dobe, so se srca vznemirila: po-želela so kinče, zbūdila se žela po znanstvenih raziskavanjaj i po pustolovščinaj. Od nekdašnjih „Zahodnih koncov“ so vrste ladij plavale po Oceani. Slepo vūpanje je napinjalo njihove jadre i valovi Oceana so njim v skrivnostnom mrmranji gučali od nepoznanoga sveta. Vnogi so se napotili, da novi svet oropajo zlata, njegove prebivalce pa preprostosti. V velikom broji so pa šli tudi takši, štere je zvala Kristušova lūbezen.

Z živov verov i s spominom svojega imena, šteroga njemi je določila boža previdnost, se je vkrcao na ladjo Kolumb Krišto 1492. Španjolska kralavska dvojica ga je poslala na pot z rečmi: „Naj narode, ki jih bo odkrio, napuni s Kristušovov lūbeznostjov i z blagoslovi kršćanstva.“ Gda se je po vnogi neprilikaj izkrcao na Guanahanskih otokaj, njegova prva reč je pozdravila Zveličara: San Salvador! Na odkrito zemlo je opičo

križ, pred njega oltar postavio, na šterom je Pedro de Arenas prikazao sv. daritev. Prva sv. meša na Amerikanskih tleh! Slovesni prizor, vreden Blanchardtovoga čopiča. Z začudenimi očmi ga gledajo domačini.

Na glas odkritja se začne romanje po Oceani. Celi šeregi misijonarov hodijo med indijanskimi pokolenji i njim glasijo evangeliom. Na bregovih Brazilije l. 1500. maja 1. pod vročim suncom Coimbrai Henrik služi prvo sv. mešo. Jezusov zmago-slavni pohod se je začeo v novom sveti. Prehodo je proti zapadi Guayane Venezuelle i Columbie, zemljo. Potem kre gor Andesov proti jugu Ecuador, Peru, Bolivijo, Chile, da od narodov teh kra-jov pride na rodovitna tla La Plate i v pokrajine Argentine, Uru-guaya i Paraguaya.

Drügi misijonarje so kre zapadnoga morskoga obrežja proti sevri nosili Kristušovo zastavo. Skoz bogate zemlje Mexike, kje je naskori razcvela notrašnja čast Oltarskoga Svestva, je krščanstvo prišlo v države Kalifornija, Guatemala, Nicaragua i Honduras. Lübenzen zadržkov ne pozna: Kristuš je naprej šo v domovino večnoga snega i leda, gde so ga Eskimci s toplim srcem sprejeli. Tü odnet je prišo skoz rodovitne Kanade na vzhod v pokrajino zaliva sv. Lovrenca i prek ravnin Missisipija v bajno lepo Florido.

Zmagoslavni pohod, ki düše zdigavle! A joj, gde je stopao, krv mučenikov je močila poti. Tü i tam so klečali iz Afrike oropani črnici, robi, štere je klaverski sv. Peter razvrsto. V njihovom tužnom stani jih je tolažila Kristušova milost, ki se je tüdi za nje darüvao i v kom so se tüdi oni za edno telo krstili kak i slobodni. (1. Kor. 12, 13.)

Podjetni mornarje so obišli bregove Afrike i prišli na vzhod. Vasco di Gama (1497) se je izkrcao na vzhodno-indijskih otokaj, Magelhaes Ferdinand na Filipinaj, i l. 1521. na sam Vüzem med sv. mešov je vzeo pokrajino v posest Kristušovo.

Prednjö Indijo i njene otoke je sv. Frančišek Ksaverij (1542.) pripravo za sprejem Kristušov. Po pravici je zospevao v po-

ganska srca skrivnosti krščanske vere. Po njegovom privlačnem vzgledi so vršili apošolsko delo tudi drugi, i po preteki ednoga stoletja so že v pokrajina^h zapadne Indije, na zemli Birme, Siama, Annama i Cambridge dičili Jezušovo ime. Zmagoslavni pohod je prekoračo stene Kitajske i je v rodovitnoj državi posado na vse kraje cvetoče častenje Oltarskoga Svestva. Navdušeni sprejem je doživo na Japonskom, gde so vojaki na svojih čeladaj nosili Jezušovo ime. Na žalost, naskori so jezeri križanih mučenikov kazali pot, po šterih je Kristuš hodo.

Edna pokrajina je izostala iz programa, neizmernoga tihoga oceana: Terra Australis incognita, t. j. Australijska nepoznana zemlja. Ne je bilo toti častno spremstvo, s šterim se je Kristuš podao v peti del sveta, a On je pregnanim kaznjencom tudi šteo pokazati svojo lübezen. I naj nišče ne izostane, je okoli ležeče razstepene otoke Melanezijo, Mikronezijo i Polinezijo tudi obogato z obiski svojih milosti.

* * *

V dve jezero letaj se je nemrtelni krao vekov polasto celoga zemelskoga kroga. Prikazao se je v petih delih sveta, i pozvao je vse narode k svojem^u stoli. (Mat. 22, 10.) Zdaj nema več druge žele, kak naj oblada vsako posamezno srce i vsakoga človeka vzeme za kotrigo svojega skrivnostnoga Tela. Da svoj namen dosegne, prehodi^{jo} pet delov sveta glasilc^{je} vere z apošolskov dušov, med njimi tudi Vogri, da razširjajo bože kralstvo. Misijonske poti križajo svet i med valovi povrnjenja i odpada od vere pomali, ali stalno napredüje po sveti zmagoslavni pohod Oltarskoga Svestva. Na njegove trnjave, krvave poti sv. Mala Trezika sipavle rože.

Obistinitila se je prikazen proroka: „Od vzhoda do zahoda je veliko Gospodovo ime, i na vsakom kraji njemi prikažejo čisto daritev. (Mat. 1, 1.) Vsi narodi „od vzhoda do zahoda zvišavajo Gospodovo ime.“ (Ps. 112, 3.) Po daritvi Oltarskoga Svestva, po prečiščavanji i hvalodavanji, poganjajo na življenjsko drevje krščanstva novi popki, ki nas napunjavajo z novim vüpanjom.

20 stoletje je pripravilo Oltarskomi Svestvi nove forme zmagoslavni pohodov: eucharistične kongrese, nasprotno sliko misijonskih potov. Dozdaj je Kristuš obiskavao narode sveta: zdaj Njemi narodi vračajo obisk. Vnogi prihajajo od izhoda i zahoda, da se Njemi vklan^jajo (Ps. 85, 9., Mat. 8, 11.) i v sküpnom slavji Oltarskoga Svestva se gene v edno srce krščanstvo velkoga sveta.

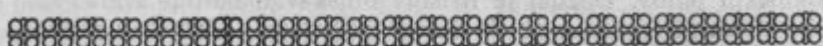
Zdaj sv. Štefana krala siromaško lüdstvo prireja svetovni evharistični zmagoslavni pohod. Vklan^ja se i z korinami molbe potrosi svoje brige, svoje žalosti; hvalo da za milost vere, zadoščenje prikaže za grehe naroda. Njegova prošnja se vtopi v jedinstveno molitev, gda z gostolübnov lübeznostjov na svoje Srce stisne vse zastopnike pet delov sveta:

Pod podobov krüha, vina,
 Skriti krao nebes, zemle,
 Sladek Tvoj mir naj obima
 Vse narode, vse meje,

I gda se zaklüči kongres, prle kak razidejo narodi, bomo mi na Vogrskom zdignoli glas zaklüčne viže pred kongresnov monštrancov: Adoremus — molimo. Laudate omnes gentes — hvalite Gospoda vsi narodi, vmirajoča pesem je vüpanje, to pokloni odhajajočim gostom za spomin i kak popotnico: „Ar Gospodova smilenost i pravičnost ostane na veke.” (Ps. 116, 1.)

Izseljenski dühovnik v Franciji
 g. Camplin.

Mladi človek je kak bršlan, šteri se po stebli močnoga dreva stegüje proti sunci. Drevo nosi te gingav bršlan pa njemi pomaga, da je zmerom lepi zeleni, ešče hrano ceca iz dreva s svojimi koreninicami. — Tak mora meti mladina močno oporo, meti mora nekoga, po šterom se zdigavle više, više. To drevo je za mladino Jezuš Kristuš v sv. Oltarskom Svestvi. Kre njega se zdigavle iz vlažnih blatnih tal v višine, proti sunci,

NE LÜBITE SVETA.

Prejde svet i njegova poželivost. (I. Jan. 2—17.) To Bog pravi, zato je večno istinsko. Če pa prejde svet i vse, ka na njem želemo proti božoj voli, je pametno svet lübiti? Svet moremo zavrči.

Sveti Pavel apoštol nas vči, kak moremo svet zavrči. Sv. Düh pravi po njem: „Vse sem zavrgo i za smeti držim, da Kristuša dobim.“ (Philip 3—8.) Vse: čast, penez, naj je dolar, ali marka, ali frank, ali kajkoli, — obleko, lišp, telo svoje i drugo — vse je samo smet. Vse za smet morem držati, da Kristuša dobim. Proti Kristuši je vse smet. Če mo takšega mišljenja, te smo začeli svet zametavati. Ne smo ga pa ešče zavrgli. Zavržemo ga popolnoma, če ne živemo več mi, nego Kristuš v nas i če se želemo rešiti našega tela voze i vekomaj s Kristušom biti. Na oboje nam je zgled sv. Pavel apoštol.

Po sv. Dühi pravi: „Živem, a ne jaz, Kristuš žive v meni.“ (Gal. 2—20.) Naš pogled naj bo Kristušov, on naj gleda skoz naših oči, on naj posluša z našimi vühami, on naj guči z našim jezikom, on naj hodi z našimi nogami, on naj dela z našimi rokami, on naj moli v našoj düši, on naj žive, on naj mira v nas. Vse delajmo tak i tak živimo, kak će bi Kristuš živo mesto nas v našoj družini, te si svet podjarmimo, ka moči nad nami nikdar več ne de meo.

Morimo pa svet te, če se ga želemo znebiti i se s Kristušom združiti. Znova nas sv. Pavel vči na to. Etak piše vu sv. Dühi: „Ščem razpasti i s Kristušom biti.“ (Philip 1—23.) To je vmoritev sveta v nas. Razpasti, mreti želimo te i tam i tak kak Kristuš žele i ne mejmo ni piknjice žele v sebi, ka bi se

Dr. Korošec govori na proslavi v Črensovcih 11. sept. 1938. od lübezni do Slov. Krajine i od zaslužnja njenih krščanskih Novin.

ešče toga pa toga radi včakali, ka bi to pa to ešče radi do-segnoli, zvün če Bog to žele, te svet popolnoma premagamo z vsemi njegovimi želami i Kristuš bo naš vu večnosti.

Do te zmage pa pridemo po borbi. Poslušajmo sv. Pavla apoštola, kak se je borio: „*Mi je bio dan trn v meso, angeo šatanov, da me bije. Zavolo njega sam trikrat proso Gospoda, da bi od mene odstopo; ali pravo mi je: Zadostuje ti moja milošča, ar se moč v slabosti spopolnjava.*“ (II. Kor. 12—9.) Molo je, borio se i zmagao je. Tak pridemo tudi mi do zmage nad svetom: molimo i borimo se proti njemi: držimo vse za smeti, ka je na njem, Kristuša si zaprimo v srce, on naj žive v nas i želimo po njegovoj voli k njemi priti.

EVANGELIUMI MESECA MAJA.

NEDELA PO VÜZMI ŠTRTA.

Pravo je Jezuš vučnikom svojim: „Idem k onomi, ki me je poslao,” i nišče od vas me ne pita: „Kama ideš?” Ali ka sam vam eta pravo, je žalost napunila vaše srce. Ali istino velim vam: za vas je dobro, da odidem. Ar če ne odidem, Oveseliteo ne pride k vam, če pa odidem, vam ga pošlem. I gda on pride, karao de svet od greha, i od pravice, i od sodbe. Od greha zato, ka so nej vervali v mene; od pravice pa, ka idem k Oči i že me ne te vidili; od sodbe pa, ar je poglavnik etoga sveta že osojeni. Ešče vnoga vam mam praviti, a zdaj ne morete nositi. Kda pa pride on, Düh pravice, vas bo včio na vso pravico; ne bo najmre gučao sam od sebe, nego šterakoli bo čüo, bode gučao i štera so prišestna, vam nazvesti. On bo mene dičo, ar z mojega vzeme i vam nazvesti. (Jan. 16. §5—14.)

Naši v Franciji: Pred glavnim vhomom v cerkev v Ovreux.

NEDELA PO VŮZMI PETA.

Pravo je Jezuš vučenikom svojim: „Zaistino, zaistino, velim vam: Či bote Očo kaj prosili vu mojem imeni, vam da. Do eti mao ste nikaj nej prosili vu mojem imeni. Prosite i bote prejeli, da bode vaša radost puna. Eta sam po prilikaj gućao vam. Pride pa vōra, gda vam ne bom več gućao v prilikaj, nego vam bom očivesno nazveščavao od Oče. Vu onom dnevi bote prosili vu mojem imeni i ne velim vam, ka bom jaz proso Očo za vas, ar Oča sam vas lūbi, ar vi mene lūbite i verjete, ka sam zišao od Boga. Zišao sam od Oče i prišao sam na ete svet; pali ostavljam te svet i idem k Oči. Velijo njemi vučeniki njegovi: Ovo zdaj očivesno gućiš i nikakše prilike ne praviš. Zdaj znamo, ka vsa znaš i ne je potrebno tebi, ka bi te što spitavao. Po tom verjemo, ka si od Boga zišao. (Jan. 16. 24—30).

NA KRIŽNI PONDELEK, TORK I SREDO.

Pravo je Jezuš svojim vučenikom: Što med vami ma prijatela i ide k njemi ob pounoči i pravi njemi: Prijateo, posodi mi tri kolače krūha, ar je moj prijateo prišeo s poti k meni, i nemam kaj pred njega djati, i on znotra govoreći pravi: ne boj mi neprilīčni, že so dveri zaprte i deca moja so z menom na posteli; nemrem gori stanoti i dati tebi. I či on ne henja klunkati, velim vam: či gli goristanovski ne da njemi zato, ka je njegov prijateo, pa itak za volo njegove zadeve gori stane i da njemi, kelikokoli je potrebno. I jaz velim vam: Prosite i da se vam; iščite i najdete; klunkajte i odpre se vam. Ar vsaki, ki prosi, dobi; i ki išče, najde; i ki klunka, se njemi odpre. Što pa med vami Očo prosi krūha, jeli da njemi kamen? Ali ribo, jeli da njemi mesto ribe kačo? Ali će prosi belico, jeli da njemi škorpijona? Či zato vi, ki ste lagoji, znate dobre dare davati vašim sinom, kelko bole da Oča nebeski dobroga dūha onim, ki ga prosijo.” (Lukač 11. 13.)

NA DEN V NEBOZASTOPLENJA KRISTUŠOVOGA.

Sedećim vučenikom svojim se je Jezuš skazao i na oči njim je metao njihovo nevervanje i okornost srca, ka so onim, ki so vidili njega, ka je gori stano, nej vervali. I velo njim je: Idoči po vsem sveti, predgajte evangeliom vsakoj stvorjenoj stvari. Ki bode vervao i se okrsti, bo zveličan, ki pa ne bode vervao, skvari se. Tiste pa, ki bodo vervali, bodo nasledūvala eta znamenja: vu mojem imeni bodo vragé zganjali, z novimi jeziki bodo gućali, kače prijemali, i će bodo kaj čemernoga pili, jim nede škodilo; na betežne bodo roke dejvali, i tej ozdravijo. Gospod Jezuš pa, kda je eta njim zgućao, gori je vzet v nebo i sedi na desnici božoj. Oni pa idoči predgali so povsed, i Gospod je ž njimi delao i reč njihovo potrdjavao z nasledūvajočimi čūdami. (Marko 16, 14—20.)

NEDELA PO VŮZMI ŠESTA.

Pravo je Jezuš svojim vučenikom: Gda pride Oveseliteo, šteroga vam pošlem jaz od Oče, Dūha pravice, ki od Oče zhaja, bode on svedočo za mene. Pa tudi vi te svedočili, ar ste od začetka z menom. To sam vam povedao, da se ne spačite. Iz sinagog vas bodo metali; pride celo vūra, da bo vsaki, ki vas vmori, štimao, ka Bogi slūži. I to včinijo vam, ar ne poznajo Očo, niti mene. A to sam vam povedao, da gda pride vūra, se spomenete, ka sam vam jaz pravo. (Jan. 15, 26—27., 16, 1—4.)

NA RISALSKO NEDELO.

Pravo je Jezuš vučenikom svojim: Či što mene lūbi, bode rejč mojo zdržavao; i moj oča bo lūbo njega i k njemi bova prišla i pri njem prebivala; ki ne lūbi mené, moje rejči ne zdržava. I rejč, štero ste čūli, nej je moja, nego Oče, ki je mene poslao. Eta sam vam povedao, gda sam bio pri vas. Oveseliteo sv. Dūh pa, šteroga pošle Oča v mojem imeni, vas bo včio vsa i prinašao de vam na pamet vsa, šterakoli sam vam povedao. Mir vam ostavljam, svoj mir vam dam; nej kak ga svejt dava, jaz vam dam. Vaše srce naj se ne burka, niti se ne boji. Čūli ste, ka sam vam pravo: odhajam i pá pridem k vam. Da bi lūbili mene, radiūvali bi se zaistino, zato ka idem k Oči, ar je Oča vekši od mene. I zdaj sam vam povedao, prle kak se zgodi, da bote vervali, gda bode včinjeno. Že ne bom dosta gučao z vami, ar je prišo poglavnik etoga svejta i pri meni toti nikaj nema, nego naj svet spozna, ka lūbim Očo i da tak činim, kak je meni zapovedao Oča. (Jan. 14. 23—31.)

Dr. Korošec, min. notrašnjih zadev ino dr. Natlačen, ban dravske banovine pri sv. meši na proslavi v Črensovcih l. 1938. sept. 11.

NA RISALSKI PONDELEK.

Pravo je Jezuš Nikodemuši: Tak je Bog svet lübo, da je dao svojega edinorojenoga Sina, da vsaki, ki vu njem verje, ne skvari se, nego ma žitek vekivečni. Ar je ne poslao Bog Sina svojega na ete svet, da bi svet sodo, nego da bi se svet po njem zveličao. Ki v njem verje, ne sodi se, ki pa ne verje, je že osodjeni, ar ne verje vu ime jednorodjenoga Sina Božega. To je pa sodba, da je prišla svetlost na svet, pa lüdje so bole lübili kmico, kak svetlost, ar so bila njihova dela lagoja. Ar vsaki, ki húdo čini, syetlost odürjva i nejde na svetlost, naj se ne pokarajo njegova dela, ki pa dela pravico, ide na svetlost, da se njegova dela nazvestijo, ka so vu Bogi včinjena. (Jan. 3. 16, 21.)

NA RISALSKI TORK.

Pravo je Jezuš Farizeušom: Zaistino, zaistino velim vam, ki ne pride noiri v ovčarnico nad dveri, nego od drugec, on je tat i razbojnik. Ki pa pride nad dveri, je pastir ovc. Tomi vratar odpre, i ovce njegov glas čüjejo, i on zove svoje ovce po imeni i vö je pela. I kda lastivne ovce vö püsti, pred njimi ide i ovce ga nasledüjejo, ar poznajo njegov glas. Tühinca pa ne nasledüjejo, nego bežijo od njega, ar ne poznajo glasa tühincov. Eto priliko je povedao njim Jezuš; oni pa neso razmili, ka je njim gučao. Pravo je zato pa njim Jezuš: Zaistino, zaistino velim vam: Jaz sam dveri k ovcam. Vsi, keli-kokoli ji je prišlo, so tatje i razbojniki, ovce pa je neso poslüşale. Jaz sam dveri: što bo notri šo skoz mene, zveličani bode, i bo notri šo i bode vö šo i najšo bo pašo. Tat ne pride, zvün da kradne i marja i gübi. Jaz sam prišao, da bi meli žitek i ga meli v obilnosti. (Jan. 10, 1—10.)

Fantovski odseki na proslavi 25 letnice Novin 1. 1938. sept. 11. v Črensovcih v sprevodi mimo Našega Doma.

IZ ŽIVLENJA NAŠEGA GOSPODA JEZUŠA KRISTUŠA.

(PO MESCHERI.)

MARIJA MATI NAŠEGA ODREŠENIKA.

I. Marijino življenje od vekomaj v božoj izvolitvi.

Marijino življenje v večnosti obstoji v njeni večni izvolitvi v božih mislih i sklepih.

Marija je bila za Jezušom prva v božoj izvolitvi i to ne po časi, nego po dostojanstvi i vzvišenosti, ar Bog jo je odebrao že od vekomaj ne samo za milost i slavo, nego tudi za čast božega materinstva, celo če lahko tak povemo, prle je bila odebrana za čast božega materinstva, kak za milost i slavo, ar je to dobila ravno v zvezi z božim materinstvom.

Že sv. pismo stare zaveze nam pravi od Marije, kak od vekomaj izvoljene: „Gospod me je meo v lasti že v začetki svojih poti, šče prle, kak je od začetka kaj stvoru. Od vekomaj sem postavljena, že izdayna, šče prle, kak je bila zemla. Gda je vstvarjao nebo, sem bila poleg, veselila sem se den za dnevom i se vsigdar igrala pred njim“. „Prišla sem iz vüst Najvišjega kak prvorojena pred vsem drugim stvarstvom i svoj prestol sem mela na stebrih oblakov“.

Tak lepo je premišlati i opazuvati Mater božo v mislih Boga, šče vso zavito v krasoto od Jezuša vnaprej zvolene matere. Kak je betlehemsko Dete prva zamiseo boža i je bilo Bogi vsigdar pred očmi že v prvom začetki vsega stvarjenja, tak je bila Bogi v mislih tudi deviška mati Marija. Marijino prelepo življenje na zemli i slava njenoga življenja v nebesaj sta samo istinski odsev njene krasote v vstvarjajočih mislih božih.

II. Predpodobe Marijinoga življenja v staroj zavezi.

Kak so se v staroj zavezi pripravljali na Odrešenika i se je vno predpodob nanašalo na njega, tak tudi na Marijo.

1. Marija je bila na podlagi prorokb vključena v vsebino vere izraelskoga ljudstva. Že v paradižomi je bila našim prastarišom obečana kak žena, štere Sin bo premagao kačo.

Posebno jasno pa je bio deviški porod Emanuela obečani Ahazi i vseizraelskomi ljudstvi kak znamenje odrešenja i osvobojenja od nevarnosti, ki bo grozila hiši Davidovoj i Jeruzalemi: „Glej, Devica bo poprijela i rodila sina i njegovo ime bo Emanuel (Bog z nami)“. Spodobno sta prerokovala Jeremija i Mihej. Tak je prišla Marija v razodetje stare zaveze kak deviška mati Odrešenikova.

2) Ravnotak je prepletena zgodba stare zaveze s številnimi predpodobami, ki se nanašajo na Marijo. Te deloma v stvarih, deloma v osebah kažejo na njene jakosti, na njene prednosti v milosti, njeni položaj i njeno nalogo do novoga božega ljudstva.

Tak predstavljajo goreči grm, Gedeonova koža i cvetoča Aranova palica njeno brezmadežno poprijetje, sedmeroročni svečnik i sveti šator bogastvo njenih milosti, škrinja zaveze pa njeno svečeniško pozvanje, da v istini približa i posreduje Boga svojemu ljudstvu. Jako lepo se razodevajo predpodobe v vrsti velikih žen Izraela: Eva, Sara, Rahela, Judita, Estera prikazujejo jakosti bože Matere.

3) Končno pripada Marija Davidovoj rodovini i s tem predstavlja novo zvezo z najslavnejšimi časi v zgodovini izraelskoga ljudstva. Zato sveta Cerkev na njo naobrača reči:

„Tedad mi je Stvarnik napovedao: V Jakobi bodi tvoje prebivališče i v Izraeli mej svojo dediščino i pri mojih izvoljenih poganjaj korenine. I zato sem dobila stalno mesto na Sioni i v svetom mesti mi je odkazao moje počivališče i tak sem gospodovala v Jeruzalemi. Pognala sem korenine med poštvanim ljudstvom, v deleži mojega Boga, ki je njegova dediščina i med vnožinov svetih je moje prebivanje.“

III. Istinsko Marijino življenje na zemli.

Nazadnje se je istinsko rodila na svet Marija, blagosloveno dete Joakime i Ane. Marijino življenje je bilo bližnja priprava na Kristuša i spodobno njegovomi.

Marija je bila priprava na Kristuša.

1) Po svojoj naravnoj sposobnosti: Marija je mela plemenito, jako popuno i lepo postavno telo, tak čisto, da si je privzeo Kristuš njeno krv, tak lepo, da je Kristuš mogeo i šteo nositi poteze njene miline i lepote.

2) Mela je izvrsten razum i pametno srce. Za Kristušom ne bilo krasnejšega razuma i bokšega srca, kak ga je mela Marija. Mogla je biti enakorodna tovarišica z Zveličarom. Marija je bila kraljevsko dete i tüdi po naravi izvrstno delo bože.

3) Pa šče po milosti! Kak je bio Kristuš vsigdar brez greha, kak na njega ne prišeo niti diš slaboga poželenja, kak je meo on vsigdar milost i to v najpopolnešoj meri: tak tüdi Marija, samo s tov razlikov, da je Kristuš i vse to pripadalo po naravnoj pravici, Marija pa postanola toga deležna zavolo Kristuša i njegovoga zaslužnja i vsigdar v podrejenoj meri.

Začetek i podlaga te svetosti je bila položena v njeno brezmadežno poprijetje, s šterim je ne samo postanola prosta poprijetoga greha, nego je zadobila tüdi punost milosti bože i njeni darov v takšoj meri, kak je to ne dobilo niedno stvorjeno bitje, poleg toga pa šče dar stanovitosti i prosta je bila vsake poželivosti. To brezmadežno poprijetje je najveličastnejši sad Kristušovoga odrešnja i najslavnejša, prva popuna zmaga nad šatanom. V tom poprijetji njemi je bila že glava streta. Marija je bila prvo i najkrasnejše stvorjenje novoga življenja, vredno pripravljena na nalogo božega materinstva.

4) Njeno nadalno življenje do poprijetja Kristušovoga je bila vredna priprava na Kristuša. Po izročili je preživela svojo mladost v templi med tempelskimi devicami v deli za službo božo, v molitvi i v vaji vseh jakosti. To življenje je bilo prava šola Svetoga Dūha. On je bio njeni vučiteo i vzgojiteo. Njeno srce je bilo njegovo najčistejše svetišče, v njem je dosegno čudovite uspehe i jo verno pripravlao na bože materinstvo.

5) Zadnja priprava Marijina na Kristuša je bila, da se je zaročila s svetim Jožefom pred angelovim oznanenjem i včlovečenjem Kristušovim. Potrebno je spomenoti, da Marija, ki je ne štela spoznati moža, ne sklenola zaročke po lastnom nagnenji, nego pod vplivom bože vole. Ta boža vola njoj je bila verjetno razodeta po duhovnikaj i po postavi, po šteroj se je verjetno morala zvezati kak potomkinja Davidove hiše z možom iz iste rodovine. Marija se je vklonila toj božoj voli i šla za zvanjom bože previdnosti, ki je s tov zarokov preskrbela zadnjo pripravo za prihod Sina božega na svet.

6) Kraj, gde je Marija, ta plemenita vejka Davidove korenine, dorasla za svoje vzvišeno i važno zvanje, kak za Izraela tak za celi svet, je bio Nazaret v Galileji. To mestece leži tiho i mirno, kak da bi bilo skrito v votlini kakše školjke, na sredi venca breščekov med višinami, štere zapirajo severni rob Ezdrelonske doline. Iz globine podugovate ravnine se za povrstjov zdigavlejo bele hiše mesteca do sredine brega, s šteroga je jako lepi razgled prek Galileje do morja i po Genezareškom jezeri. Oljke, granatke, figovo drevje, visiko zeleno kaktusovo grmovje i posamezne datelnove palme dajo Nazareti i celoj okolici mili, lūbki i jako prijetno vplivajoči značaj. Zato se zove Nazaret belo mesto i cvet Galileje.

To je Marijino življenje do včlovečenja. Kak lepo je i vzvišeno, istinsko življenje prihajajoče matere bože, puno čistosti i jakosti.

Ka je jūtrašnja zarja za sunce, to je Marija za Kristuša. Oznanja njegov prihod i je že v nekšoj meri njegov prihod, naimre v delovanji njegovih milosti i zaslužnja, ki je v Mariji i jo Kristuši prispodabla. Vse deli Kristuš ž njov, svoje življenje pred začetkom sveta v naročji nebeskoga Oče po izvolitvi od vekomaj, svojo navzočnost v staroj zavezi i svoje prednosti v naravi i milosti. Kak lepa predpodoba nam je Marija za naš čas priprave na prihod Kristušov! Kak je to napravila Marija, tak moremo tūdi mi po svojih močeh pripraviti pot Kristuši za sebe i za svet.

